

4. 7. 2012

B7-0393/2012 }
B7-0394/2012 }
B7-0402/2012 }
B7-0403/2012 }
B7-0405/2012 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 122 odst. 5 a čl. 110 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:

PPE (B7-0393/2012)
Verts/ALE (B7-0394/2012)
ALDE (B7-0402/2012)
S&D (B7-0403/2012)
ECR (B7-0405/2012)

o Bělorusku, konkrétně o případu Andrzeje Poczobuta
(2012/2702(RSP))

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Filip Kaczmarek, Jacek Protasiewicz, Krzysztof Lisek, Mario Mauro, Bernd Posselt, Daniel Caspary, Roberta Angelilli, Tunne Kelam, Monica Luisa Macovei, Elena Băsescu, Eija-Riitta Korhola, Sari Essayah, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Laima Liucija Andrikienė, Paweł Zalewski, Lena Kolarska-Bobińska, Zuzana Roithová, Anna Záborská, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Eduard Kukan, Giovanni La Via, Bogusław Sonik

za skupinu PPE

Véronique De Keyser, Libor Rouček, Justas Vincas Paleckis, Kristian Vigenin, Marek Siwiec, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Liisa Jaakonsaari, Mitro Repo

za skupinu S&D

RC\908426CS.doc

PE492.008v01-00 }
PE492.009v01-00 }
PE492.017v01-00 }
PE492.018v01-00 }
PE492.020v01-00 } RC1

**Marietje Schaake, Leonidas Donskis, Graham Watson, Robert Rochefort,
Marielle de Sarnez, Sonia Alfano, Izaskun Bilbao Barandica, Jelko Kacin,
Sarah Ludford, Edward McMillan-Scott, Kristiina Ojuland,
Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen, Gerben-Jan
Gerbrandy**

za skupinu ALDE

**Elisabeth Schroedter, Werner Schulz, Barbara Lochbihler, Raül Romeva i
Rueda, Ulrike Lunacek**

za skupinu Verts/ALE

**Charles Tannock, Marek Henryk Migalski, Ryszard Antoni Legutko,
Tomasz Piotr Poręba, Ryszard Czarnecki, Michał Tomasz Kamiński,
Paweł Robert Kowal**

za skupinu ECR

Jaroslav Paška

Usnesení Evropského parlamentu o Bělorusku, konkrétně o případu Andrzeje Poczobuta (2012/2702(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Bělorusku, zejména na usnesení ze dne 29. března 2012¹, 14. února 2012², 15. září 2011³, 12. května 2011⁴, 10. března 2011⁵, 20. ledna 2011⁶, 10. března 2010⁷ a 17. prosince 2009⁸,
- s ohledem na prohlášení vysoké představitelky EU Catherine Ashtonové ze dne 28. července 2012 k situaci v Bělorusku,
- s ohledem na písemné prohlášení Parlamentního shromáždění Rady Evropy ze dne 26. června 2012 o případu Andrzeje Poczobuta,
- s ohledem na tiskovou zprávu představitelky OSCE pro svobodná média Dunji Mijatovičové ze dne 22. června 2012 o zadržení polsko-běloruského novináře Andrzeje Poczobuta,
- s ohledem na písemné prohlášení Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 523 ze dne 26. června 2012 požadující propuštění polsko-běloruského novináře Andrzeje Poczobuta z běloruského vězení,
- s ohledem na závěry Evropské rady z 1.–2. března 2012, v nichž Evropská rada vyjádřila hluboké znepokojení nad dále se zhoršující situací v Bělorusku,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2012/126/CFSP ze dne 28. února 2012, kterým se provádí rozhodnutí 2010/639/CFSP o omezujících opatřeních proti Bělorusku⁹,
- s ohledem na závěry Rady o zahájení evropského dialogu o modernizaci s běloruskou společností, 3157. zasedání Rady ve složení pro zahraniční věci, Brusel, 23. března 2012,
- s ohledem na nařízení Rady (EU) č. 354/2012 ze dne 23. dubna 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku,
- s ohledem na prohlášení vysoké představitelky Catherine Ashtonové ze dne 28. února 2012 týkající se jejího rozhodnutí a rozhodnutí polské vlády odvolat z Minsku vedoucího delegace EU a polského velvyslance v Bělorusku,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2012/36/CFSP ze dne 23. ledna 2012, kterým se mění

¹ Přijaté texty, P7_TA(2012)0112.

² Přijaté texty, P7_TA(2012)0063.

³ Přijaté texty, P7_TA(2012)0392.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2011)0244.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2011)0099.

⁶ Přijaté texty, P7_TA(2011)0022.

⁷ Úř. věst. C 349E, 22.12.2010, s. 37.

⁸ Úř. věst. C 286 E, 22.10.2010, s. 16.

⁹ Úř. věst. L 55, 29.2.2012, s. 19.

rozhodnutí 2010/639/CFSP o omezujících opatřeních proti Bělorusku,

- s ohledem na rezoluci Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 1857(2012) ze dne 25. ledna 2012 o situaci v Bělorusku, v níž bylo odsouzeno pokračující pronásledování členů opozice a zastrahování aktivistů občanské společnosti, nezávislých sdělovacích prostředků a bojovníků za lidská práva v Bělorusku,
 - s ohledem na zprávu vysoké komisařky OSN pro lidská práva ze dne 10. dubna 2012 a na rezoluci Rady OSN pro lidská práva č. 17/24 ze dne 17. června 2011 o stavu lidských práv v Bělorusku,
 - s ohledem na deklaraci přijatou na summitu o Východním partnerství, který se konal v Praze ve dnech 7.–9. května 2009, a na deklaraci o situaci v Bělorusku přijatou na summitu o Východním partnerství ve Varšavě dne 30. září 2011,
 - s ohledem na společné prohlášení ministrů zahraničních věcí Visegrádské skupiny, Estonska, Lotyšska a Litvy vydané v Praze dne 5. března 2012,
 - s ohledem na prohlášení běloruské národní platformy fóra občanské společnosti Východního partnerství vydané v Minsku dne 2. března 2012,
 - s ohledem na závěry o Bělorusku, které přijala Rada ve složení pro zahraniční věci na svém 3101. zasedání dne 20. června 2011,
 - s ohledem na prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU Catherine Ashtonové ze dne 10. dubna 2011 o zásahu proti nezávislým sdělovacím prostředkům v Bělorusku,
 - s ohledem na článek 19 Všeobecné deklarace lidských práv, na článek 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a na článek 11 Listiny základních práv EU,
 - s ohledem na článek 19 Všeobecné deklarace lidských práv z roku 1948 a na deklaraci OSN o ochráncích lidských práv z prosince 1988,
 - s ohledem na čl. 122 odst. 5 a čl. 110 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dne 21. června 2012 byl pan Andrzej Poczobut, dopisovatel polského deníku Gazeta Wyborcza a také přední polsko-běloruský aktivista angažující se v ochraně práv menšin a současně předseda rady Svazu Poláků v Bělorusku, zadržen v běloruském městě Grodno;
- B. vzhledem k tomu, že v bytě pana Poczobuta v Grodně nechal úřad státního zástupce provést domovní prohlídku a jeho materiály zabavil; vzhledem k tomu, že pracovníci policie následně prohledali také kancelář Svazu Poláků v Grodně, jejímž oficiálním nájemcem je pan Poczobut, a zabavili počítačové vybavení;
- C. vzhledem k tomu, že pan Poczobut byl obviněn z tzv. urážky na cti, jíž se měl dopustit vůči prezidentovi Aleksandru Lukašenkovi, podle článku 367 trestního zákoníku Běloruské

republiky, a to za dvanáct článků, které zveřejnil na internetových stránkách „Charta 97“ a „Běloruský partyzán“ a v nichž se hovořilo kromě jiných témat i o loňském pokusu o pumový útok v metru;

- D. vzhledem k tomu, že pan Poczobut již byl v minulosti tři měsíce vězněn a právě nyní je v podmínce po odsouzení ke tříletému trestu, který mu byl uložen za stejné obvinění, tj. za údajné urážky prezidenta v článku zveřejněném v listu Gazeta Wyborcza a na jednom běloruském internetovém serveru; vzhledem k tomu, že mu proto hrozí trest omezení nebo odnětí svobody až na sedm let a devět měsíců, který by zahrnoval i podmíněně odložený trest;
- E. vzhledem k tomu, že dne 30. června 2012 byl pan Poczobut podmíněčně propuštěn z vazby, přičemž musel podepsat, že neopustí místo svého bydliště;
- F. vzhledem k tomu, že dne 5. července 2011 soud v grodněnském obvodu Leninski vydal rozsudek, kterým pana Poczobuta zprostil obvinění z urážky prezidenta podle části 1 článku 368 trestního zákoníku, ale uznal jej vinným z očeřování prezidenta podle části 1 článku 367 téhož zákoníku;
- G. vzhledem k tomu, že k poslednímu zadržení pana Poczobuta dne 21. června 2012 došlo právě v době, kdy Svaz Poláků pod jeho vedením organizoval poklidný protest proti tomu, že se Lukašenkův režim snaží násilně porušit polskou školu v Grodně – při tomto protestu bylo zadrženo zhruba dvacet lidí;
- H. vzhledem k tomu, že běloruský zákon o sdělovacích prostředcích, který vstoupil v platnost v roce 2008, je již svou podstatou restriktivní, protože novinářská činnost je kontrolována pomocí různých opatření, jako je cenzura televizního a rozhlasového vysílání, sledování činnosti nezávislých novinářů a kontrola nad vydavatelstvími;
- I. vzhledem k tomu, že podle článku 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo svobodně zastávat své názory a právo na svobodu projevu, přičemž tuto svobodu zaručuje článek 34 běloruské ústavy; vzhledem k tomu, že pozorovatelé a novináři, kteří jsou nezávislí nebo pracují pro mezinárodní sdělovací prostředky, si dlouhodobě stěžují na to, že vláda omezuje svobodu projevu a sdělovací prostředky;
- J. vzhledem k tomu, že po zatčení pana Poczobuta v dubnu 2011 jej organizace Amnesty International prohlásila za vězně svědomí;
- K. vzhledem k tomu, že případ pana Poczobuta je ukázkou rozšířeného způsobu trvalého a dlouhodobého zastrašování občanské společnosti, polské menšiny a ochránců lidských práv po prezidentských volbách v prosinci 2010, které vedlo k dramatickému zhoršení stavu lidských práv a občanských a politických svobod v Bělorusku;
- L. vzhledem k tomu, že neustále přicházejí zprávy o soustavném zastrašování představitelů občanské společnosti v Bělorusku; vzhledem k tomu, že v poslední době došlo k více zatčením: byli zadrženi aktivisté z řad demokratické opozice Aljaksandr Artsybašov, Paval Vinahradov a Sjarhej Kavalenka a do vazby byli vzati novináři Aljaksandr Barazenska, Sjarhej Balai, Alina Radačynskaja a Ina Studzinskaja a aktivisté organizace *Tell the Truth*

Hanna Kurlovičová, Michail Paškevič, Aljaksandr Ulicjonak a Sjarhej Vaznjak;

- M. vzhledem k tomu, že Ales Bjalacki, předseda organizace Viasna a místopředseda Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH), který je držen ve věznici ve městě Bobrujsk, se stal v poslední době terčem nových nezákonných omezujících opatření a vězeňská správa na něj vyvíjela tlak s jednoznačným úmyslem donutit jej k tomu, aby přiznal svou údajnou vinu;
- N. vzhledem k tomu, že dne 24. května 2012 byl Oleg Volček, bývalý vedoucí Právní pomoci obyvatelstvu, organizace, která poskytovala právní pomoc až do roku 2003, kdy byla zlikvidována, byl zadržen neuniformovanými policisty, kteří jej obvinili ze „sprostých nadávek na veřejnosti“; vzhledem k tomu, že ještě tentýž den byl odsouzen na devět dní do správní vazby podle článku 17.1 kodexu správních přestupků („sprosté nadávky na policii“); vzhledem k tomu, že pan Volček byl již dříve, v lednu 2012, odsouzen na čtyři dny do správní vazby proto, že se údajně na ulici vyjadřoval hrubě; vzhledem k tomu, že jeho jméno bylo zapsáno na seznam osob, které mají zákaz opustit Bělorusko;
- O. vzhledem k tomu, že od začátku března 2012 bylo pod různými záminkami odepřeno patnácti opozičními politikům, nezávislým novinářům a ochráncům lidských práv právo vycestovat ze země, přičemž běloruské orgány údajně uvažovaly o sestavení seznamu 108 ochránců lidských práv a opozičních aktivistů, kterým by zakázali vycestovat ze země;
- P. vzhledem k tomu, že dne 14. června 2012 přijal běloruský parlament řadu změn zákona o orgánech státní bezpečnosti, kterými dal běloruské KGB rozsáhlé pravomoci, včetně možnosti libovolně používat donucovací opatření; vzhledem k tomu, že podle této nové legislativy smí KGB kdykoli vstoupit na soukromý pozemek a má neomezené právo zadržet běloruské občany a diplomaty a představitele mezinárodních institucí;
- Q. vzhledem k tomu, že během roku 2011 bylo během akcí „tichého protestu“ zadrženo nejméně 95 novinářů, 22 novinářů bylo postaveno před soud a 13 z nich bylo odsouzeno ke správní vazbě v různé délce trvání; vzhledem k tomu, že koncem roku 2011 orgány ještě zintenzívnily kontrolu internetu, a to mj. dalšími opatřeními stupňujícími regulaci internetu;
- R. vzhledem k tomu, že je obava, že pokusy běloruských orgánů zahájit trestní stíhání opozičních aktivistů se staly záminkou pro to, aby jim byl ze zákona uložen zákaz vycestovat ze země a být v kontaktu s OSN a jinými mechanismy;
1. rozhodně odsuzuje nedávné zatčení novináře polského deníku Gazeta Wyborcza Andrzeje Poczobuta a důrazně odmítá obvinění, jež byla proti němu vznesena;
 2. vítá propuštění pana Poczobuta z vazby a žádá, aby bylo jeho stíhání zastaveno a aby byl zproštěn všech obvinění;
 3. je hluboce znepokojen zhoršující se situací ochránců lidských práv v Bělorusku, a odsuzuje všechny případy vyhrožování novinářům a jedincům, kteří využívají svého práva na svobodu projevu;

4. žádá ministry zahraničních věcí zemí Východního partnerství, aby na svém čtvrtém setkání, jež proběhne v Bruselu ve dnech 23. a 24. července, důkladně prozkoumali a projednali situaci v oblasti lidských práv v Bělorusku a případ pana Poczobuta;
5. žádá, aby bylo ukončeno pronásledování novinářů, aktivistů z řad občanské společnosti a ochránců lidských práv ze strany soudních orgánů; vyzývá běloruské orgány, aby upustily od své současné represivní politiky;
6. v této souvislosti a vzhledem k bezprecedentnímu zásahu proti běloruské občanské společnosti po prezidentských volbách konaných v prosinci 2010 a k následným událostem (minimálně 21 reportérů bylo zbito, 27 novinářů zadrženo a 13 z nich odsouzeno k odnětí svobody v délce 10 až 15 dní) je přesvědčen o tom, že případ pana Poczobuta je politicky motivován a má mu zabránit v jeho legitimní práci novináře a vůdce národnostní menšiny;
7. je velmi znepokojen tím, že panu Poczobutovi byl odložen výkon trestu tři let podmíněně, k němuž byl odsouzen za údajné „přestupky“ podobného charakteru; obává se, že by tento odklad mohl být zrušen – odklad trestu totiž znamená, že pan Poczobut může být kdykoli poslán zpět do vězení za plné podpory Lukašenkova režimu, pokud orgány shledají, že při výkonu své novinářské práce opět „porušil zákon“; domnívá se, že se jedná o účinnou formu zastrasování a o pokus donutit ho k autocenzuře;
8. s politováním konstatuje, že běloruské orgány novinářům znemožňují výkon profese, neboť pomocí represivních zákonů usilují o potlačení všech projevů občanské společnosti a používají trestní postihy k zastrasování ochránců lidských práv a aktivistů z řad menšiny;
9. domnívá se, že běloruské orgány záměrně a účelně zneužívají běloruské právo a mezinárodní mechanismy;
10. vyzývá běloruské orgány, aby za všech okolností zajistily dodržování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv a s mezinárodními a regionálními nástroji v oblasti lidských práv, které Bělorusko ratifikovalo; zdůrazňuje, že svoboda sdělovacích prostředků a svoboda projevu patří k základním principům demokracie, které se běloruské orgány zavázaly dodržovat;
11. naléhavě vyzývá běloruské orgány, aby provedly právní reformu a sladily běloruské právní předpisy (zejména předpisy upravující svobodu sdružování a svobodu projevu) s mezinárodními normami a ukončily praxi cenzury a autocenzury a aby mezitím přestaly zneužívat zákony např. k věznění politických oponentů, umlčování novinářů, zastrasování nezávislých obhájců a zavádění opatření ke kontrole internetu;
12. naléhá na běloruské orgány, aby odvolaly pozměňovací návrhy k řadě zákonů, které běloruský parlament přijal v říjnu 2011 a které dále omezují svobodu sdružování, shromažďování, názoru a projevu;
13. naléhá na běloruské orgány, aby přestaly se svévolnou praxí krátkodobého věznění a zákazů cestování, které mají zřejmě sloužit k zastrasování ochránců lidských práv, sdělovacích prostředků, politické opozice a aktivistů z řad občanské společnosti a zabránit jim v další činnosti;

14. pokládá přeložení Mykoly Statkeviče do samovazby za represii a pokus donutit ho k podpisu žádosti o milost; vyzývá proto Komisi a ESVČ, aby v jeho případě zasáhly;
15. vyzývá běloruské orgány, aby okamžitě přestaly vyvíjet jakýkoli nátlak na novináře a pracovníky sdělovacích prostředků, stáhly veškerá obvinění vůči novinářům stíhaným za výkon jejich povolání a přijaly opatření k jejich rehabilitaci; dále je žádá, aby zajistily svobodu projevu a vytvořily právní prostředí a postupy, které v budoucnu zajistí skutečnou svobodu sdělovacích prostředků, odstraní cenzuru a autocenzuru, aby omezily opatření pro kontrolu internetu na minimum a zajistily, aby právní předpisy nevedly k cenzuře elektronických médií a k omezení svobody slova;
16. zdůrazňuje, že případná spolupráce EU s Běloruskem je přísně podmíněna závazkem Běloruska dodržovat lidská práva a právní stát, jak je stanoveno ve společném prohlášení z pražského summitu o Východním partnerství ze dne 7. května 2009, které podepsala i vláda Běloruska;
17. vyzývá Radu a Komisi, aby navázaly těsnější styky s organizacemi běloruské občanské společnosti a podporovaly větší osobní kontakty;
18. vyzývá členské státy EU, které jsou v současnosti členy Rady OSN pro lidská práva, aby na její půdě vyvinuly maximální úsilí na vytvoření zvláštního, alespoň dvouletého mandátu – např. pro zvláštního zpravodaje – pro situaci lidských práv v Bělorusku; zdůrazňuje, že tento mandát by hrál významnou úlohu také při nezávislé dokumentaci případů zneužití moci a sledování toho, jak Bělorusko plní doporučení vydaná různými orgány OSN, zejména doporučení zformulovaná v poslední zprávě vysoké komisařky;
19. znovu zdůrazňuje, že je nutné, aby EU zintenzívnila spolupráci a dialog se svými východními sousedy v rámci Východního partnerství se společným cílem zahájit v Bělorusku proces demokratizace, a aby se tato spolupráce odehrávala i na parlamentní úrovni, tj. na půdě parlamentního shromáždění Euronest;
20. naléhavě vyzývá běloruské orgány, aby vzhledem k parlamentním volbám v roce 2012 pokračovaly s reformou volebního zákona a volebního procesu, při níž zohlední všechna doporučení Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE/ODIHR) a Evropské komise pro demokracii prostřednictvím práva a budou postupovat v souladu se všemi mezinárodními demokratickými normami a standardy;
21. vyzývá členské státy, aby posoudily účinnost stávajících restriktivních opatření vůči Bělorusku a zvážily rozšíření současných sankcí, např. rozšíření seznamu Bělorusů, na něž se vztahuje zákaz vydávání víz a zmrazení majetku, o další osoby;
22. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, parlamentním shromážděním OBSE a Rady Evropy a vládě a parlamentu Běloruska.